

Dr. Tayyip Gökbiçgin

professzor úrnak,

Istanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi

BEYAZIT-ISTANBUL

26 FEB
1966

Tisztelt Professzor Ur!

Engedje meg, hogy mint "régi pécsi ismerősömet", néhány kéréssel zavarjam.

Geleji Dezső budapesti újságíró a "Magyar Nemzet" napilap 1966. február 13-iki számában beszámolt arról, hogy Istanbulban a Topkapi Saray Kütüphanesi igazgatója, Hayrula Erso 1964. év végén néhány kibontatlan ládát felnyitott, s ott az 1566. évi török hadjárat, Szigetvár ostromával foglalkozó krónikákat, török miniaturákat talált. Sajnos, a Könyvtár igazgatójának nevét nem tudom biztosan, az újság Hayrula Erso-írt.

Az újság megjelenése után Geleji Dezső újságíróval felvettem a kapcsolatot, aki elmondotta, hogy Jugoszláv újságok foglalkoztak az újonnan megtalált anyaggal. Ő cikkének anyagát ezekből vette át. Megmutatott egy Szigetvárt ábrázoló török rajzot is, melyet az egyik jugoszláv újságból vágott ki.

Tekintettel arra, hogy nem ismerem a Topkapi Saray Kütüphanesi igazgatóját személyesen, címét sem tudom pontosan, ezért fordulok most Önhöz.

Valószínűleg a Professzor Ur már nem emlékszik rám, amikor pár évvel ezelőtt a pécsi múzeumban járt, itt találkoztam Önnel. A szigetvári várat ásom már 10 év óta, jelenleg a szeptemberi kiállításra készülök. Ehhez szeretném feltétlenül megszerezni a Topkapi Saray Kütüphanesiben lévő török miniaturák másolatait, ezért a Könyvtárhoz fordultam. Ezért kérem Önt is, hogy legyen segítségünkre. Az a kérésünk, hogy olyan felvételt, illetve negatívot kapjunk, amiről megfelelő nagyságú fotokópiát tudunk készíteni. Amennyiben a rajzok színesek, nagyon kérjük, hogy színmagyarázatot is szíveskedjen a Könyvtár megadni, s esetleg módjukban áll, színes felvételt kérünk. Ezzel nagyon leköteleznének bennünket. Nem tudom, hogy az anyag publikálva van-e már. Amennyiben Istanbulban már publikálták az anyagot, úgy nagyon kérjük a publikáció címét, a könyv, illetve folyóirat nevét. Természetesen mindent megírtam a Könyvtárnak, de kérem Önt, hogy nézzon utána, megkapták-e értesitésemet, a pontatlan címzés miatt.

Levelemben megkértem a Könyvtár igazgatóját, hogy amennyiben anyagát publikálná Magyarországon is, a pécsi Janus Pannonius Múzeum megtiszteltetésnek venné, ha az évenként megjelenő évkönyvének egyik számában leközölhetné azt. Amennyiben a Professzor Urnak volna valamilyen baranyai vonatkozású anyaga, szintén örömmel közzétennénk, a Múzeumigazgatóság kérésére tolmácsolom ezt -. Önnek személy szerint azt tudom ígérni, hogy amennyiben baranyai vonatkozású anyagra lenne szüksége, mindig rendelkezésére állok.

Mégegyszer megkérném a Professzor Urat, hogy beszéljen érdekünkben a Könyvtár igazgatójával s levélkérésünkre ne zárkózzék el, hanem engedélyezze a megtalált anyagnak kiállításon való felhasználását. A magam szigetvári munkájához is kérem az engedélyt, hogy dolgozatomban felhasználhassam a török miniaturákat, természetesen a szokásos maximális hivatkozással.

Ezekén kívül a Professzor Urat nagy szíveségre kérném. Az 1956. évi Hadtörténelmi Közleményekben Krizsán László leközölt egy török rajzot, melyet Fekete Lajos professzor hozott Törökországból, Istanbulból. A rajz számomra rendkívül érdekes, nemcsak tudományos, hanem kiállítási szempontból is. Sajnálatos azonban, hogy a rajzról készült, Magyarországra került fénykép az eredeti rajzot nem ábrázolta teljes nagyságban, a szövegrészek s a török ágyuállások részben hiányoztak. Tudomásom szerint a múlt évben Dr. Ruzsás Lajos, a pécsi Dunántúli Akadémiai Intézet történésze Önhöz fordult, jobb fényképért. Ezt a fényképet ismerem. Ez már lényegesen jobb, azonban itt is vannak lemaradások a jobb oldalon, ez világosan látszik a felvételen. Nagyon lekötelezne a Professzor Ur, ha erről a rajzról egy olyan jó fotót küldene, ahol a teljes rajz látszik, nemcsak a szigetvári vár, hanem az ágyuállások, valamint a feliratok is. A fotóból úgy látom, hogy a rajz eredetileg színes. Nagyon megköszönném, ha lenne szíves színmagyarázatokkal megírni, hogy az eredeti rajz melyik része milyen színű. Ugyanis az eredeti rajzon megegyező színben szeretném a szigetvári kiállításon az isztanbuli Szigetvár ostromát ábrázoló török rajz másolatát bemutatni. A rajzhoz tartozó adatokra is szükségem lenne. Milyen gyűjtemény őrzi, - leltári száma, - mérete, - a készítés ideje, - a művész neve, - önálló rajz-e vagy valamilyen krónika tartozéka? A rajz milyen technikával készült, tollrajz, vízfestéssel színezve, - . Ezek a kérdések azok, amelyekre nagyon szeretnénk választ kapni. A rajzra természetesen nemcsak a kiállításnál van szükségem, hanem Szigetvárral foglalkozó dolgozatomban is ezt a jó másolatot szeretném felhasználni. A Professzor Ur fáradtságát kívánságának megfelelően maradéktalanul viszonzom, kívánom.

Ezen kívül volna még egy rendkívül nehéz kérés. Mielőtt a hivatalos úton megkezdéném ennek az ügynek az intézését, megkérdezem a Professzor Ur véleményét.

1896-ban Magyarország ezer éves fennállásának évfordulóján rendezett nagyszabású hadtörténelmi kiállításon többek között két ágyu is szerepelt, melyet a kiállítás időtartama alatt Istanbulból Magyarországra szállítottak. A kiállítási ismertető

szerint e kisméretű ágyuk az isztanbuli St. Irene Bazilika őrzi, s úgy tartják számon, mint Szigetvár ostroma után Isztambulba szállított hadizsákmányt. Itt mellékelem a kiállítás vezetőjének a két ágyuról szóló leírását, fotokópián. Fényképet sajnos a vezető nem közöl, csak leírást adott a két kis ágyuról, ezért Magyarországon erről a két szigetvári ágyuról nincs fénykép. Nagyon lekötötenne a Professzor Ur, ha megírná, hogy névszerint ki a fegyvergyűjtemény jelenlegi igazgatója, mi a gyűjtemény pontos, hivatalos neve, és mi a címe. Egyben megkérném, ha módjában állna és nem terhelném túlságosan kéresemmel, s ha lehetséges, beszéljen a kiállítás illetve gyűjtemény vezetőjével, s kérje meg nevünkben, hogy küldjön fényképfelvételt a két szigetvári ágyuról.

Az ágyukat nagyon szeretném a szigetvári kiállításon bemutatni. Arra is gondoltunk, hogy kölcsönkérnénk a két kis ágyut az ünnepi szigetvári időszakra, s egy török szakembert meghívánk, aki kísérné ezeket Isztambulból Szigetvárra. A szakember a kiállítás időtartama alatt a mi vendégünk lenne, s a kiállítás után a két ágyut visszaszállítaná. Erre kérném az Ön véleményét, hogy mit gondol, - lehetséges-e ez. Mi a lehetőségeket nem ismerjük. De ha Ön úgy gondolja, hogy ez sok problémával járna s nem lenne megvalósítható, akkor a hivatalos lépéseket ebben az ügyben nem tesszük meg s ekkor meg kell elégednünk a két ágyu fényképével is. A szigetvári bemutatásról fájó szívvel le kell mondanunk.

Elnézést kérek a Professzor Urtól, hogy ennyi elintézni valóval megterhelem, tudom, hogy mennyire elfoglalt, - ezt említette pécsi tartózkodásakor is - , mégis miután személyesen ismerem, megkérném, hogy amennyiben módjában áll, válaszoljon mielőbb, mivel a kiállítás előkészületei már folyamatban vannak, s az idő egyre sürget.

Engedje meg, hogy a Baranya megyei Múzeumigazgatóság küldeményét továbbítsam Önnek, az utóbbi években megjelent múzeumi évkönyveket, kiállítási vezetőket. E levéllel egyidejűleg a következő évkönyveket, kiadványokat adtam fel Önnek postán: A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1961, 1962, 1963. A Pécsi Kőtár, - A pécsi modern, magyar képtár, - Busójárás Mohácson, - A pécsi későrómai sirépitmények, - Baranya népe, - összesen 3db évkönyv, 5 kiadvány.

Ugy gondolom, hogy a régebbieket magyarországi tartózkodásakor már megkapta. Amennyiben tévednék, kérem értesítsen erről, s akkor visszamenőleg a többit is meg fogom küldeni.

Ismételten ígéretet teszek, hogy szíves fáradozásainak viszonzásául, amennyiben itteni anyagra volna szüksége megküldöm Önnek.

Szíves fáradozását előre is köszöni, s értesítését várja, a mielőbbi pécsi viszontlátásig, szívélyesen üdvözli

Pécs, 1966. február 26.

Kováts Valéria/
muzeológus